

Coöperatie Collectief
Hoeksche Waard

Nieuwsbrief nr. 4

In deze nieuwsbrief vooral informatie over de akkerranden. Maar allereerst de nieuwe wetgeving gegevensbescherming.

Gegevensbescherming

Op 25 mei is de nieuwe Europese wetgeving over het gebruik van persoonsgegevens strenger geworden. Ook CCHW heeft hiermee te maken. Over de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) krijgen de collectieven nog aanvullende informatie van de koepel BoerenNatuur. We zullen een aantal zaken moeten aanpassen, zoals het Kwaliteitshandboek. Voor het toezenden van de digitale nieuwsbrief hebben we een verzendlijst met naam en e-mailadres. Deze lijst wordt beheerd door de voorzitter. Het toezenden van de nieuwsbrief kan alleen met uw instemming. Wilt u geen nieuwsbrieven of andere berichten over het agrarisch natuurbeheer meer ontvangen, dan kunt u dat ons laten weten via info@cchw.eu.

Horen we niets van u, dan gaan wij uit van uw instemming en blijft u digitaal het nieuws ontvangen.

Akkerranden

Schoffelen

De 1-jarige bloemenranden, nieuwe graskruideranden, vogel- en patrijzenakkers zijn gezaaid. Op 4 juni is Deltanatuurbeheer begonnen met het schoffelen van de bloemenranden. Het is nu zaak om de ongewenste kruiden – ofwel gewoon het onkruid – onder de duim te houden.

Oudere graskruideranden: gras of bloeiende kruiden?

Op veel plaatsen staan bij de graskruideranden van 2 jaar of ouder nu de margrietten in volle bloei. Bij graskruideranden die langer dan een jaar of 3 geleden zijn gezaaid krijgt het gras langzamerhand de overhand. Soorten als margriet leggen dan het loodje. Op den duur is het verschil met een oudere grasrand nauwelijks nog

aanwezig, terwijl er wel een verschil in vergoeding is. De voorschriften in het contract geven ook aan dat een graskruiderand na het derde jaar wordt beschouwd als een grasrand, tenzij er nog voldoende variatie aan bloeiende kruiden aanwezig is. Onze veldcoördinatoren zullen de komende tijd dan ook steekproefsgewijs met een aantal deelnemers met oude graskruideranden overleggen of de deelnemer de rand in 2019 wil vernieuwen of voortzetten als grasrand.

Belang van een goede akkerrand

Akkerranden hebben verschillende functies, onder andere voor natuurlijke plaagbestrijding. Een deelnemer wordt niet altijd blij van insecten in de akkerrand. Denk bijvoorbeeld ook aan de discussie over trips in de uien en akkerranden. Maar voor de bestrijding van onder andere het graanhaantje kunnen akkerranden wel heel belangrijk zijn. Het Louis Bolkinstituut (LB) heeft hierover een brochure uitgebracht:

<http://www.louisbolk.org/nl/publicaties/publicatie/?pubID=2929>.

Het LB geeft aan dat veel verschillende natuurlijke vijanden zoals loopevers, lieveheersbeestjes, soldaatjes en webloze spinnen van belang zijn voor de bestrijding van het graanhaantje. De

larven worden soms wel tot 100% opgegeten door vooral de webloze spinnen en loopkevers. De eitjes van graanhaantjes zijn het kwetsbaarst: sluipwespen parasiteren de eitjes en er zijn tientallen soorten loopkevers, lieveheersbeestjes, wantsen en soldaatjes die de eitjes van de vlaggenbladen weg eten. Samen kunnen ze 90 tot 100% van de eitjes onschadelijk maken. De eitjes van het graanhaantje worden in mei gelegd, de larven komen na ongeveer 2 weken uit. Natuurlijke vijanden van graanhaantjes hebben baat bij nectar en stuifmeel. Daarom zijn bloemen in de akkerrand al vroeg in het jaar van belang.

Maaien

Het maaien houdt ieder jaar de gemoederen weer bezig. Volgens onze regels mag er niet worden gemaaid voor 1 juli. Als het grote problemen oplevert, bijvoorbeeld bij het risico op kruisbestuiving bij de teelt van graszaad, kunnen we ontheffing verlenen. Een e-mail met nummer en ligging en/of kaartje van de rand en de reden naar info@cchw.eu is voldoende om een verzoek

Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

in te dienen. Onze veldcoördinatoren adviseren over het verzoek.

Er zijn ook grasranden gemaaid zonder onthefing. Dat betekent wel een risico op korting op de vergoeding.

Niet iedere akkerrand in de Hoeksche Waard valt overigens onder het agrarisch natuurbeheer. In een enkel geval zijn randen aangelegd voor eigen rekening.

Zoemende patrijzenakkers

CCHW en Rietgors willen graag de patrijs voor de Hoeksche Waard behouden. Een van de maatregelen is het inzaaien van een patrijzenakker. Vorig jaar hebben deelnemers voor het eerst een patrijzenakker ingezaaid, in totaal ruim 6 ha. Van een patrijzenakker wordt ieder jaar de helft vernieuwd en de helft blijft staan.

Behalve dat de patrijzenakker heel goed is voor vogels, zoemt het al weken in het overjarige deel van de patrijzenakker. Natuurbeschermers luiden de noodklok voor de bij, omdat er niet genoeg voedsel voor bijen is en geen goede plekken zijn om nesten te bouwen. Onze akkerranden, en zeker de patrijzenakkers, leveren ruimschoots hun bijdrage aan voedsel voor bijen. Ook geven ze bijen nestgelegenheid wanneer er bij de patrijzenakker een zandplek wordt gemaakt. Dat is bij ons ook vaak de bedoeling. Patrijzen, maar bijvoorbeeld ook fazanten, nemen immers graag een zandbad.

Najaarsinzaai graskruidenranden

Het is bij CCHW gebruikelijk dat de meerjarige graskruidenranden in het voorjaar worden ingezaaid. Toen we in de Hoeksche Waard in 2005 begonnen met de akkerranden, werkten we met 1-jarige pilots en was het ieder jaar weer spannend of we het daaropvolgende jaar opnieuw akkerranden zouden kunnen aanleggen. Najaarsinzaai was daarbij niet aan de orde. In de daarop volgende en de huidige regeling is dat

voortgezet. De regels bieden ook weinig mogelijkheden om bestaande akkerranden in het najaar te vernieuwen. Om een goed zaai-bed in het najaar te kunnen maken en tijdig te kunnen inzaaien, moet er toch vanaf half augustus worden begonnen met het ruimen van de oude rand. De huidige regels staan dat echter niet toe.

Omdat CCHW toch wel duidelijke voordelen ziet bij het inzaaien van een rand in de nazomer/vroege najaar, hebben wij op 1 plek toestemming gegeven om een oude graskruidenrand vanaf half augustus te ruimen, onder de voorwaarde dat deze zo snel mogelijk daarna opnieuw zou worden ingezaaid. Het risico dat de NVWA nog zou komen controleren hebben we genomen. We wilden zelf duidelijkheid krijgen of de voordelen ook in de praktijk aanwezig zijn. Deze 'proef' is geslaagd. Afgelopen winter was al een rand te zien en vroeg in het voorjaar was een prachtige rand aanwezig.

5 september 2017

31 oktober 2017

Voor ons is dit aanleiding geweest om een voorstel in te dienen voor aanpassing van het landelijke beheerpakket. Dat is een lange procedure. Het voorstel moet naar een commissie, waarin naast BoerenNatuur o.a. het ministerie van LNV, RVO en de Vogelbescherming vertegenwoordigd zijn. Vorige week kregen we bericht dat met ons verzoek wordt ingestemd. We wachten nu nog op de verdere uitwerking. In een volgende nieuwsbrief zullen we verder ingaan op de voorwaarden.

8 mei 2018

Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland.

